

Uzasadnienie do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 2026 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru
Natura 2000 Wzgórza Strzebińskie (PLH020074)

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (zwany dalej „PZO”). Po zmianach legislacyjnych plan zadań ochronnych ważny jest bezterminowo (wcześniej sporządzany był na 10 lat).

Obszar Natura 2000 Wzgórza Strzebińskie (PLH020074) – zwany dalej „Obszarem” – został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Klimatu i z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Strzebińskie (PLH020074) (Dz. U. poz. 860) w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I i II Dyrektywy Siedliskowej siedlisk przyrodniczych:

- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
- 8220 Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii*
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*)
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Catpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

oraz gatunków zwierząt:

- czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, populacja osiadła
- kumak nizinny *Bombina bombina*, populacja osiadła
- modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*, populacja osiadła
- mopek *Barbastella barbastellus*, populacja rozrodcza
- nocek Bechsteina *Myotis bechsteinii*, populacja rozrodcza
- nocek duży *Myotis myotis*, populacja rozrodcza

- nocek orzęsiony *Myotis emarginatus*, populacja osiadła
- pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (*Osmoderma barnabita*), populacja osiadła
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*), populacja osiadła.

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Strzelińskie (PLH020074) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

Plan zadań ochronnych obejmuje obszar Natura 2000 z wyłączeniem gruntów będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Henryków, dla których plan urządzenia lasu na lata 2020-2029, zatwierdzony pismem Ministra Środowiska znak DL-WGL.4100.39.2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy o ochronie przyrody. Wobec powyższego, plan zadań ochronnych obejmuje jedynie część Obszaru (ok. 10%), położoną poza gruntami będącymi w zarządzie Nadleśnictwa Henryków. Natomiast w przypadku działek ewidencyjnych, które zostały nabyte przez Nadleśnictwo Henryków po zatwierdzeniu ww. planu urządzenia lasu (działka nr 123, obręb Miłocice, gmina Przeworno, powiat strzeliński oraz działka nr 32/7, obręb Romanów-Krasiewice, gmina Przeworno, powiat strzeliński), zostały one uwzględnione w zarządzeniu w sprawie ustanowienia PZO dla obszaru Natura 2000. W granicach ww. działek stwierdzono występowanie siedliska przyrodniczego 9710.

Obszar położony jest na terenie województwa dolnośląskiego, na terenie powiatów: ząbkowicki, strzeliński, na terenie gmin: Ziębice (gmina miejsko-wiejska), Strzelin (gmina miejsko-wiejska), Przeworno (gmina wiejska).

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Prace terenowe obejmowały badania terenowe w zakresie fitosocjologii, entomologii, herpetologii, chiropeterologii. Dodatkowo zlecono wykonanie ekspertyzy teriologicznej (gatunek 1355 wydra *Lutra lutra* nie stanowi przedmiotu ochrony Obszaru; według Standardowy Formularz Danych populacja kategoria D; data aktualizacji 2024-03).

W trakcie prac terenowych zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w obszarze objętym PZO. W przypadku entomofauny potwierdzono obecność pachnicy dębowej, wytypowano potencjalne siedliska modraszka nausitousa, nie potwierdzano występowania czerwonończyka nieparka (propozycja usunięcia przedmiotu ochrony). Ekspertyza herpetologiczna wykazała obecność kumaka nizinnego, nie potwierdzono występowania traszki grzebieniastej (trwa weryfikacja występowania gatunku w całym obszarze Natura 2000). Ekspertyza chiropterologiczna wykazała obecność mopka, nocka Bechsteina, nocka dużego. Odłowiono karmiącą samicę mopka i licznie rejestrowano gatunek w siedliskach leśnych. Istnieją dobrze zachowane siedliska dla mopka, zarówno żerowiska, jak i drzewa zapewniające kryjówki w dziuplach - obszar jest wykorzystywany jako żerowisko i miejsce rozrodu. Obszar wykorzystywany jest przez nocka Bechsteina jako żerowisko i prawdopodobnie także jako miejsce rozrodu. W obszarze obecne są dogodne siedliska dla nocka Bechsteina, zarówno żerowiska, jak i drzewa zapewniające kryjówki w dziuplach, w obszarze nie są znane żadne zimowiska gatunku. W obszarze zlokalizowane są żerowiska nocka dużego, a także stanowisko kolonii rozrodczej liczącej około 70 osobników (samice wraz z młodymi) w wieży kościoła w Henrykowie.

Podczas prac terenowych prowadzonych w okresie rozrodu nietoperzy zarejestrowano pulsy echolokacyjne nocka orzęsionego, które mogły być emitowane przez ten gatunek. Liczebność populacji w obszarze oszacowano na kilka osobników, jednakże nie stwierdzono zimowisk i kryjówek letnich tego gatunku. Najbliższe znane stanowiska gatunku to zimowiska pojedynczych osobników w sztolniach w Szklarach, około 12 km na zachód od obszaru. Możliwe jest więc występowanie gatunku w obszarze, jednak jego liczebność jest prawdopodobnie niewielka. Niska liczebność gatunku wynika także z faktu, że obszar znajduje się na granicy zasięgu występowania nocka orzęsionego. Badany obszar nie ma dużego znaczenia dla gatunku, a jego liczebność w obszarze jest nieistotna. Z oceny eksperckiej wynika, że występowanie danego gatunku na opisywanym obszarze jest nieznaczące (propozycja usunięcia przedmiotu ochrony).

Pismem z dnia 26 maja 2022 r., znak sprawy WPN.630.21.2022.AH/BP, wystąpiono o zmianę SDF w zakresie m.in. usunięcia przedmiotów ochrony 1060 czerwonończyk nieparek *Lyceana dispar* oraz 1321 nocek orzęsiony *Myotis emarginatus* (zmiana oceny populacji z C na D). Pismem z dnia 28 czerwca 2026 r., znak DZP-WO.630.1.54.2022.LB, propozycja została zaakceptowana przez GDOŚ z adnotacją, iż zmiana „in minus” musi zyskać akceptację Komisji Europejskiej i w przypadku wydania rozporządzenia w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wzgórza Strzebińskie (PLH020074) przed uzyskaniem akceptacji Komisji wnioskowane do usunięcia gatunki będą wykazywane w rozporządzeniu

jako cel i przedmiot ochrony. Pismem dnia 26 sierpnia 2022 r., znak sprawy WPN.630.24.2022.BP, wystąpiono o zmianę SDF w zakresie zmiany populacji osiadłej na populację rozrodczą dla nietoperzy: mopka, nocka dużego i nocka Bechsteina. Pismem z dnia 31 sierpnia 2022 r., znak DZP-WO.630.1.82.2022.SW, wniosek został zaakceptowany.

Na terenie objętym PZO (10% obszaru Natura 2000) potwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych 6510, 9170, 9190 i 91E0 i ze względu na to, że prace terenowe nie obejmowały całego obszaru Natura 2000 powierzchnie siedlisk przyrodniczych ujęte w zarządzeniu są mniejsze te podane w SDF. Na terenie objętym PZO zaktualizowano i doprecyzowano przebieg granic płatów ww. siedlisk przyrodniczych. W przypadku 6510 wyłączono tereny, które nie stanowiły nigdy siedlisk łąkowych i zostały w przeszłości błędnie zdiagnozowane fitosocjologicznie. Według eksperta fitosocjologa, na terenie całego obszaru Natura 2000 Wzgórza Strzebińskie występuje więcej płatów łągow, grądów i kwaśnych dąbrów, jednak przeważająca część z nich znajduje się na gruntach zarządzanych przez PGL LP, poza obszarem objętym PZO.

Siedliska 8220, 9110, 9130, 91F0 nie zostały stwierdzone na terenie objętym PZO, jednak jak wynika z *Opracowania fitosocjologicznego dla Nadleśnictwa Henryków* ww. siedliska wykazane są na gruntach nadleśnictwa Henryków. Obecnie trwa weryfikacja tych danych w ramach projektu pn. „Aktualizacja planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz z prowadzeniem monitoringów” realizowanego w latach 2024-2029. Ze względu na fakt, iż aktualizacja SDF w ww. zakresie wymaga również przeanalizowania i uwzględnienia danych dotyczących siedlisk przyrodniczych z terenu Nadleśnictwa Henryków wniosek o dokonanie zmian w SDF zostanie złożony po uzyskaniu danych z całego obszaru Natura 2000.

Zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony określono na podstawie faktycznego stanu w trakcie prac nad ekspertyzą przyrodniczą. Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z *Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań* stanowiącej załącznik nr 5 do *Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000*.

Szczegółowe cele działań ochronnych zostały określone na podstawie przeprowadzonych prac terenowych, metodyki GIOŚ oraz oparte zostały na danych ekspertów przyrodników, którzy na podstawie obserwacji terenowych w ramach ekspertyz wykonanych na potrzeby opracowania PZO ocenili obiektywnie perspektywy poprawy poszczególnych wskaźników. Cele działań ochronnych odwołują się do parametrów i wskaźników stanu ochrony z przewodnika metodycznego PMŚ GIOŚ, wskazując na potrzebę utrzymania lub poprawy ocen wskaźników dla przedmiotów ochrony Obszaru.

Przy określaniu celów działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych przyjęte zostały rzeczywiste powierzchnie jakie wynikają z wykonanej ekspertyzy fitosocjologicznej wykonanej na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych. Przy gatunku modraszek *nausiotus* nie określono wskaźników stan populacji (liczba obserwowanych osobników, indeks liczebności, izolacja), ponieważ nie obserwowano osobników, a wyznaczone siedliska gatunku są potencjalne.

Zaproponowane działania ochronne mają na celu zachowanie ww. siedlisk przyrodniczych siedlisk ww. gatunków. W szczególności dotyczą one właściwych metod gospodarowania w obrębie siedlisk i siedlisk gatunków, z uwzględnieniem zidentyfikowanych zagrożeń.

Zaplanowany monitoring dotyczy stanu zachowania siedlisk i siedlisk gatunków. Badania powinny być prowadzone regularnie, nie rzadziej niż raz na 6 lat. Dodatkowo w celu monitorowania obecności kolonii rozrodznej nocka dużego na strychu kościoła w Henrykowie co 3 lata zaplanowano kontrolę strychu.

W toku opracowywania przedmiotowego planu zadań ochronnych przeprowadzono pełne rozpoznanie stanu ochrony przedmiotów ochrony (w obszarze objętym PZO) i dokonano odpowiedniej analizy, w rezultacie której stwierdzono, że nie zachodzi potrzeba wdrażania działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony (w obszarze objętym PZO). W trakcie prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych wykonano wszelkie niezbędne ekspertyzy przyrodnicze na terenie całego obszaru Natura 2000 w taki sposób, aby powstały dokument planistyczny był kompletny, miał wysoką jakość merytoryczną i zawierał wszystkie niezbędne informacje, w tym w szczególności ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony oraz działania z zakresu ochrony czynnej.

Z uwagi na fakt, że obowiązujące dokumenty planistyczne nie zawierają wskazań, które mogłyby znacząco wpływać negatywnie na przedmioty ochrony Obszaru, nie było konieczności zawarcia w zarządzeniu ustanawiającym przedmiotowy plan zadań ochronnych wskazań do zmian w dokumentach planistycznych niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony został wyznaczony Obszar.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 15 maja 2018 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń)

znak WPN.082.3.34.2018.AH z dnia 8 maja 2018 r. o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 5 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Strzelińskie). Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia do urzędów gmin i starostw powiatowych, w granicach których znajduje się obszar objęty PZO. Obwieszczenie ukazało się również w prasie.

W dniu 16 września 2019 r. odbyło się, zorganizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu, spotkanie informacyjne dotyczące projektu POIS.02.04.00-00-0193/16 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Celem spotkania było przybliżenie tematyki dotyczącej planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (w tym dla przedmiotowego Obszaru), przedstawienie zakresu działań w ramach projektu oraz harmonogramu prac dla poszczególnych obszarów Natura 2000 objętych projektem. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele samorządów i nadleśnictw oraz instytucji, z którymi Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu współpracowała w trakcie realizacji projektu.

W dniu 21 października 2019 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.17.2019.AH z dnia 18 października 2019 r. o przystąpieniu do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 23 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Strzelińskie). Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia do urzędów gmin i starostw powiatowych, w granicach których znajduje się obszar objęty PZO. Obwieszczenie ukazało się również w prasie.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru, ze względu na stan pandemii zorganizowano dwa „warsztaty” Zespołu Lokalnej Współpracy, które odbyły się w formie elektronicznej: 14 września 2020 r. oraz 3 marca 2021 r. Informacja o warsztatach została wysłana m.in. do przedstawicieli organizacji, instytucji i osób mogących swoją wiedzą lub zaangażowaniem wspomóc proces planowania, a docelowo także wdrażania planu. Wszystkie osoby i podmioty tworzyły Zespół Lokalnej Współpracy (dalej: ZLW).

W dniu 10 grudnia 2025 r. projekt zarządzenia został w trybie roboczym przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania oraz do członków Zespołu Lokalnej Współpracy.

Obwieszczeniem z dnia 2026 r., znak: WPN..... r., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału

społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)* i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*. Obwieszczenie zostało zamieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie jednostki w dniach (włącznie) a także ukazało się drukiem

w prasie lokalnej (.....) w dniu ... r. Obwieszczenie zostało również przekazane do urzędów gmin i wywieszone na tablicy ogłoszeń oraz opublikowane na stronie internetowej: Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Dodatkowo pismem z dnia....., znak: WPN....., poinformowano Nadleśnictwo oraz Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych we Wrocławiuo wszczętej procedurze udziału społeczeństwa

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu r.